

DE VRIJHEID

ALGEMEEN NEDERLANDSCH WEEKBLAD

ONDER JOURNALISTIEKE LEIDING VAN
M. J. VAN BOLHUIS

Bureau der Redactie:
's-Gravenhage, Statenlaan 121

Bureau der Administratie:
Arnhem, Koningstraat 14-15

Abonnementsprijs f 6.— per jaar (bij vooruitbetaling)
Abonnementen kunnen den ten van elke maand ingaan
en gelden voor minstens één vol jaar

Uitgave: Naamlooze Vennootschap Drukkerij en Uitgevers Maatschappij
„De Vrijt”, Arnhem, Koningstraat 14-15, Postgiro 40740, Telefoon 23224

Advertenties per regel naast tekst, kolombr. 45 m.m. f 0.60
Ingez. mededeelingen per regel, kolombr. 94 m.m. f 1.50
Bij contract belangrijke reductie

Houdt de lampen brandende.

Mr. H. C. DRESSELHUYS.

EERSTE BLAD.

POLITIEK

De Gouverneur van Curaçao en de
Koloniale Raad.

Het eerste conflict. — Militaire politie en
publiek.

Het is tegenwoordig geen onverdeeld genoeg, koloniale
mogendheid te zijn, maar wij hebben de consequenties van
den ondernemingsgeest onzer vaders op ons te nemen.
Vele Nederlanders zijn in Juni van het vorig jaar opgeschrikt
en hebben plotseling bemerkt, dat wij ook nog zoo iets als
West-Indische koloniën bezitten, waarvan zij nauwelijks de
namen en verder vrijwel niets wisten. Maar er is nu tenmin-
ste eenige belangstelling ontstaan, vooral voor Curaçao, al
is die dan ook duur gekocht. En zoo heeft het drama van
8 Juni '29 nog één gunstig gevolg gehad. Hoelang zal dat
duren?

Het is niet gemakkelijk, het den Curaçaoënaar naar den
zin te maken. Niettegenstaande het oliebedrijf er welvaart
heeft gebracht, blijft toch het klachtenboek zijn functie
vervullen. Ik wil hiermee niet zeggen, dat alle kritiek onge-
motiveerd zou zijn. Voor 'n deel is het 't oude liedje: een wa-
terleiding zonder water en het oliebedrijf dat het grondwater
opslokt, de hoge huren, het te dure electricisch licht en zoo
meer. Dat er een zeer groot deel der inkomsten aan kostbare
openbare werken moet worden uitgegeven en dat er nog zeer
veel op het verlanglijstje staat komt hierdoor, dat de kolonie
gedurende lange jaren ten eenenmale verwaarloosd was.

Helaas beginnen zich ook weer klachten over de militaire
politie baan te breken. Dit is oud zeer. Hij die de Curaçao-
sche geschiedenis van de laatste jaren heeft gevolgd, weet
tot welk 'n moeilijkheden dit instituut in den eersten tijd van
zijn bestaan aanleiding heeft gegeven. Maar er volgde een
gestadige verbetering en ieder die op Curaçao is geweest,
heeft er zich persoonlijk van kunnen overtuigen, hoe kapi-
tein Borren en zijn mannen geleidelijk het vertrouwen van het
publiek wisten te winnen, totdat het groote ongeluk ge-
schiedde. Sedert dien bestaat er een gespannen verhouding
tusschen de militaire politie en de op het eiland woonachtige
Venezolanen, en de Curaçaoënaars hebben het gevoel, dat
die gevoelens ook op hen zijn overgeslagen. Het gevolg is
al een moordaanslag geweest op een brigadier der militaire
politie.

In dit verband wil ik hier een gedeelte van een „Ode aan
Curaçao” aanhalen, die onlangs daarginds werd verspreid.
Het „gedicht” bestaat uit 13 strophen, waarvan ik ter karak-
terisering de twee eerste en de twee laatste weergeef:

O Curaçao, o Curaçao,
O land van smart en zuchten,
O land van steen en harde rots,
En planten zonder vruchten.

O land van cactus en van klippen,
O land van armoe en verdriet,
Waar iedereen den moed laat glijpen,
En beste krachten doet te niet.

En ben 'k reeds lang terug in Holland,
Dan denk ik nog met huivering,
Aan jou, jij steenen eiland,
En vloek je, jou ellendeling.

Verzink, verdwijn van de wereldkaart,
Verdwin voorgoed uit het leven,
En waar nu je bodem staat,
Laat daar de visschen leven.

Waarom ik die rijmelarij hier afschrijf? Waarlijk niet om
de poëtische waarde ervan, maar enkel en alleen ter ken-
schetsing van de mentaliteit des „dichters”, van wien men
meent te weten, dat hij een lid der militaire politie is. Is dit
waar, dan blijkt eruit hoe bedenkelijk de stemming in dat

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MAATSCHAPPIJ
DE GRUIJTER & Co.
DEN HAAG - AMSTERDAM - ARNHEM
VERHUIZINGEN
BERGPLAATSEN VOOR INBOEDEL

Het Hilversumsch Bankierskantoor

KERKSTRAAT 94a — HILVERSUM
Telef. 940—1685, Telegr. adres Hilbank
MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL f 500.000.—, gestort f 100.000.—.

corps is. Is 't niet waar, dan spreekt het feit, dat men de
politie ervan verdenkt, al te duidelijke taal.

Bovenstaand gedicht heeft ook reeds een antwoord in ge-
lijken geest van Curaçao'sche zijde uitgelokt. Natuurlijk alles
anoniem. Het is minderwaardig en het is gevaarlijk.

De kritiek op de militaire politie is ook te officieel plaatse
tot uiting gekomen en wel in een rede, die de heer C. N.
Winkel op 12 Augustus in den Kolonialen Raad heeft gehou-
den en die heel wat stof heeft doen opwaaien. De heer Win-
kel dan beklagde zich over ongemotiveerde uitzettingen
van vreemdelingen, vooral van Venezolanen, en verder over
allerlei chicanes, die het vreemdelingenverkeer ook van bona
fide bezoekers slechts kunnen belemmeren en kwaad bloed
zetten. En de spreker zong een loflied op de oude burger-
politie, die misschien wel eens te gemoedelijk maar volgens
spreker beter op de hoogte was, precies wist wat er voor
Venezolaansche revolutionaire elementen op het eiland wa-
ren, henzelf en hun verblijfplaatsen kende en hun taal sprak.
De militaire politie had voor hem afgedaan en hij brak een
lans voor het tweeledig stelsel: burgerpolitie voor het hand-
haven der binnenlandsche orde, en daarnaast een militaire
macht ter verdediging naar buiten. De heer Winkel besloot
zijn betoog met een lange lijst van klachten op allerlei ge-
bied. Zijn conclusie luidde, dat er groote ontevredenheid
heerschte, dat men den nieuwen Gouverneur met vertrouwen
tegenover was getreden, maar dat men nu met spanning
afwachtte.

Zonder hoofdelijke stemming heeft de Koloniale Raad
daarop besloten, een afschrift dezer rede aan den Gouver-
neur toe te zenden.

Het was een weinig aangename gebeurtenis. Op de
scherp kritische rede van den heer Winkel was men niet
voorbereid geweest en er was geen gemachtigde van het
Bestuur aanwezig, in staat om er aanstonds op te antwoor-
den. De Gouverneur kreeg de philippica thuis.

De inhoud van 's heeren Winkel's rede was, voor 'n deel
althans, weinig gelukkig. Het grootste deel van zijn klach-
tenlijst duidde hijzelf aan als „beweringen”, kletspraatjes
dus van het publiek, waarvan hij de juistheid niet had on-
derzocht, doch voor 't overbrengen waarvan hij zich als bode
had opgeworpen. De heer van Slobbe is dan ook niet in
gebreke gebleven, in een brief aan den Kolonialen Raad alle
punten van kritiek te beantwoorden, het bestuursbeleid te
verdedigen, en niet zonder succes. En nadat Z.Exc. in dat
stuk erop heeft gewezen, dat de wijze waarop de heer Win-
kel de klachten heeft geuit, naar zijne meening niet de meest
gewenschte is, besluit de Gouverneur: „Daarom zou ik het
ten zeerste op prijs stellen, indien U, wanneer in den ver-
volgde leden van den Kolonialen Raad meenen, door middel
van een rede kritiek te moeten uitoefenen op het beleid van
het Bestuur of aan het Bestuur vragen te moeten stellen, mij
de gelegenheid wilt geven, de meening van het Bestuur ter-
stond op de kritiek te doen volgen.”

Het was een ongewoon verzoek. Indien de Gouverneur
beter met de parlementaire gebruiken vertrouwd ware ge-
weest, dan zou hij het achterwege hebben gelaten. Immers,
van een lid van een vertegenwoordigend lichaam kan niet
worden verlangd, dat hij elke door hem te houden rede,
waarin kritiek op het Bestuur voorkomt, eerst bij dat
Bestuur inzendt. Zulk een methode zou ontaarden in 'n soort
preventieve censuur.

Wensch iemand concrete vragen te stellen, dan is dat
wat anders. De leden van den Raad moeten echter vrij blij-
ven in het al of niet voorbereid uiten van hun kritiek, zonder
dat zij deze vooraf woord voor woord op schrift hebben
gebracht.

Het antwoord van den Kolonialen Raad op het verzoek
van den heer Slobbe luidde dan ook afwijzend.

De Gouverneur had zich dit échec kunnen besparen.

Het is jammer, dat deze discussie in dezen vorm heeft
plaats gehad. De betrekkingen tusschen den Gouverneur en
de burgerij hadden zich in de eerste maanden der ambtspe-
riode van den nieuwen bewindsman gunstig ontwikkeld,
voornamelijk als gevolg van zijn charme in den persoonlijken

Losse nummers „Vrijheid”.

Losse nummers van „De Vrijheid” zijn verkrijgbaar aan
het secretariaat der afdeling 's-Gravenhage, Zeestraat 57-59

Slotboom-May Oliestookinrichtingen
N.V. W. SLOTBOOM & ZON — BAZARSTRAAT 1 — DEN HAAG

omgang. Wel had men de opmerking gemaakt, dat hij zijne
aandacht vrijwel beperkte tot militaire aangelegenheden en
men zag, hoe overal in het Fort (onzaliger gedachtenis!)
ijzeren deuren en prikkeldraadversperringen werden aange-
bracht, alsof er iederen dag een nieuwe aanval à la Urbina
werd verwacht. Maar toch, waren deze voorzorgsmaatregelen
niet volkomen rationeel na het gebeurde van verleden jaar
en was deze Gouverneur niet tot zijn post geroepen tenge-
volg van den Venezolaanschen coup-de-main en juist om-
dat hij militair was? Maar nu reeds is het, alsof de „ijzeren
vuist”, die gericht is tegen mogelijke belagers der integri-
teit van dit gebiedsdeel, ook door de inwoners zelve wordt
gevoeld. Vandaar de aanval van den heer Winkel op de
militaire politie, vandaar zijn lijst van klachten, vandaar ook
de demonstratie van den Kolonialen Raad, n.l. de afwijzing
van 's heeren Winkels rede aan den Gouverneur.

Het was reeds begonnen in een conferentie, die de heer
van Slobbe met de leden van den Raad binnenskamers had
gehouden, ter voorbereiding van een door hem in te dienen
suppletore begroting, bij welke gelegenheid een minder
aangename discussie met een der leden had plaats gehad.
Daarop volgde het bovenvermelde conflict-Winkel. Het valt
in het belang van Curaçao ernstig te hopen, dat het hierbij
zal blijven en dat de goede betrekkingen tusschen Gouver-
neur en Raad weldra zullen zijn hersteld.

INSIDER.

***

Volkomen overbodig.

Ter herinnering zet de heer Albarda boven een
nieuw artikel, in „Het Volk” van 6 November j.l., om zijn
houding in de Tweede Kamer inzake zijn bekende uitlating
over het bezigen van onwettige middelen bij het „ontketenen”
van een oorlog nader te verdedigen. Hij herinnert dan aan
de resolutie inzake de mobilisatie, door het partijcongres te
Utrecht op 8 April 1928 aangenomen en laat deze nogmaals
afdrukken, terwijl hij voor de toelichting daarop verwijst naar
het Congresverslag en naar twee artikelen van zijn hand in
„De Socialistische Gids”, van December 1927 en Juni 1928.
Deze herinnering en verwijzing zijn volkomen overbodig.

H. Schoonhoven & Zoon .. Alkmaar
Langestaat 100 :: Woninginrichting :: Telefoon 487
MEUBELEN (eigen fabriek.), TAPIJEN, GORDIJNEN (kleurecht)

N.V. „DE BERENKAMP”, DORDRECHT
BROOD .. BESCHUIT

DELICATESSENHANDEL M. VAN REIJSSEN
Gr. Houtstraat 89 — Haarlem — Telefoon 11456—10587
GROOTSTE SPECIALITEIT IN FIJNE VLEESCHWAREN.

Heeren Mode-Artikelen
IN DE KLOK .. GRONINGEN
TELEFOON 1083
HEMDEN NAAR MAAT .. INDISCHE UITRUSTINGEN

N.V. Handelmaatschappij „CENTRA”, Rotterdam
Kantoor en Magazijnen: RAAMPOORTSTRAAT 22, 10, 12, 4
Centrale Verwarmings-artikelen .. Sanitair

Electr. Luxe Brood-, Beschuit- en Banketbakkerij P. M. Zuiderduijn
Adriaan de Jongestraat 22 hoek Karel van Manderstraat
Telefoon No. 14353 — HAARLEM — Telefoon No. 14353
FIJNE BONBONS EN CHOCOLADE

G. van der Horst voorh. J. van der Horst, Rotterdam

Steenhouwerij

Hardsteen - Zandsteen - Graniet- en Marmerwerken
Monumenten en Schoorsteenmantels

OOSTERSTRAAT 18a-b — TELEFOON 111

U hebt meer profijt van één Annonce in het
DORDRECHTSCH NIEUWSBLAD
dan van tien Advertentiën
in welk ander Dordtsch Dagblad

Twee-en-een-half jaar later — klaagt de heer Albarda — herinneren onze bestrijders zich van dat alles niets en beschuldigen ze ons van schuilevinkje spelen!

Dit is geheel onjuist. Wij althans herinneren ons een en ander maar al te wel. Wij hebben destijds uitvoerig in het licht gesteld, dat door die resolutie en die artikelen de onklarheid, het gemis aan zekerheid aangaande de ware bedoelingen der S. D. A. P. ingeval van mobilisatie allerminst was weggenomen. De resolutie laat de deur open voor het bezigen van onwettige middelen, voor verzet, ja revolutie, in verband met de politieke omstandigheden, de stemmingen der bevolkingen en de machtspositie der arbeidersbeweging. Wat in het bijzonder een mobilisatie hier te lande betreft, zegt de resolutie, zoo dubbelzinnig mogelijk, dat de partij en haar vertegenwoordigers geen medewerking zullen verleenen tot een mobilisatie, indien het bevel daartoe als een drijven naar oorlog zou moeten of kunnen worden gekenmerkt of het oorlogsgevaar zou oproepen. Aan den anderen kant wordt de mogelijkheid opengelaten, dat onder bepaalde omstandigheden een mobilisatie van beperkten omvang, „op den voet van een Veiligheidswacht”, ook door de S. D. A. P. onvermijdelijk kan worden geacht ter bescherming tegen gevaren, waaraan een oorlog buiten onze grenzen de bevolking blootstelt of ter vervulling van Volkenbondsverplichtingen.

En dan volgt de conclusie:

is dus van oordeel, dat niet van te voren de houding der partij en die harer vertegenwoordigers voor elk geval van mobilisatie kan worden vastgesteld, maar dat de partij zich onverkort het recht moet voorbehouden, in elk geval naar gelang van omstandigheden en machtsverhoudingen hare houding te bepalen; dat derhalve elke poging van de Regeering om de partij tot een voorbarige en waardelooze uitspraak te bewegen, moet worden afgewezen.

Welnu deze vage, dubbelzinnige resolutie zegt slechts éénstemmig duidelijk: de S. D. A. P. wil van te voren haar ware bedoelingen niet onthullen; zij wil zoo lang mogelijk schuilevinkje spelen. Maar wie tusschen de regels doorleest, bemerkt, dat de S. D. A. P. A. haar houding bij mobilisatie voornamelijk zal doen bepalen door de mate van kans, die zij dan zal meenen te hebben om met succes verzet te plegen tegen het wettig gezag en revolutie te maken.

Den heer Albarda wordt thans gevraagd: is dat inderdaad uw bedoeling? En wanneer men hem dan verwijt, niet eerlijk voor zijn bedoelingen uit te komen, dan mag hij zich niet verschuilen achter een resolutie, die deze oneerlijkheid tot beginsel verheft en een ruitelike uitspraak zelfs „waardeloos” durft noemen. Blijft de heer Albarda — en met hem de S. D. A. P. — op dit standpunt staan, dan weet voortaan ieder, wat hij van de S. D. A. P. te denken heeft.

Bte.

„Katholieke economie niet op den aftocht?”

Door omstandigheden kregen we pas dezer dagen kennis van een knipseltje uit „De Residentiebode” van 22 October, getiteld: Wat de kranten zeggen. „De Katholieken op den aftocht?” of tewel: De Liberalen blij met een dooie musch... Daaronder volgt dan een uittreksel uit een artikel in „Het Centrum” naar aanleiding van hetgeen we schreven over den aftocht van de Katholieke economie in de rede van Mr. Aalberse over het kapitalisme van de Sociale Groep van het Comité Katholiek 's Gravenhage. Men herinnert zich, dat Mr. Aalberse in die rede tot tweemaal toe ervoor waarschuwde om het ethisch wenschelijke te vereenzelvigen met het economisch mogelijke en dat hij eraan herinnerde, dat de Katholieke geestelijkheid (die in katholieke kringen ook op economisch terrein den toon pleegt aan te geven) bij haar opleiding wel studie heeft te maken van moraal filosofie en moraal theologie, maar op het gebied der economie geen diepgaande studie maakt en dan ook geneigd is te uitsluitend te letten op het ethisch wenschelijke en te weinig op het economisch mogelijke. Westhalve Mr. Aalberse hun aanbeval op dit terrein wat meer met leken wetenschappelijk samen te werken; beiden zouden daarvan kunnen leeren!

Wat zegt nu „Het Centrum” naar aanleiding daarvan?

„Mr. Belinfante heeft er blijkbaar niets van begrepen!

Hoe is het mogelijk, dat hij uit deze woorden van Mr. Aalberse afleidt, dat deze, die vroeger steeds verdedigd had (wij wezen er nog onlangs op), dat de economie niet van de moraal onafhankelijk is, thans eensklaps tot de tegenovergestelde meening zou zijn omgeslagen? Uit het door hem gesprokene blijkt echter precies het tegendeel. Hij wilde juist, door meer wetenschappelijke samenwerking tusschen geestelijken en leken, tusschen ethici en economisten, tot juistere waardeerung van het economisch gebeuren en van de te voeren economische en sociale politiek komen.

Wij willen hier nog eens herinneren aan hetgeen wij over de verhouding tusschen ethiek en moraal schreven in ons blad van 25 September j.l.:

„Om misverstand te voorkomen, wijzen wij erop, dat zoowel Prof. Aengement als Mr. Aalberse onder „economie” verstanden niet enkel de theoretische, maar ook de praktische economie. Wie echter onder economie alleen de theoretische economie verstaat, dus de wetenschap, die de menselijke handelingen beschouwt uitsluitend uit theoretisch-economisch oogpunt, zonder te komen tot praktische conclusies, hoe de menschen dienen te handelen, kan gerust volhouden, dat deze theoretische economie als wetenschap geheel los staat van de moraal. Zij heeft alleen in zoo verre met de moraal te maken, dat zij, nagaande waarom de menschen in het economische leven op een bepaalde wijze plegen te handelen, daarbij ook in het oog heeft te houden de zedelijke motieven, die de menschen tot bepaalde handelingen brengen of hen ervan afhouden.

Maar zij, die, gelijk de beide genoemde vaders van de Leidsche School, onder economie niet enkel de theoretische, maar tevens ook de praktische economie verstaan, kunnen niet anders doceren dan zij ook deden: dat de economie niet van de moraal onafhankelijk is.”

En wij behoeven er Mr. Belinfante wel niet aan te herinneren,

Centraal Bureau voor Belastingzaken: P. C. VAN DER VLIET

Oud-Hoofd eener Inspectie der Dir. Bel., Invoerrechten en Accijnzen
Vekemans, Bothof & Co., Accountants
Nijmegen, Oranjesingel 6, Tel. 1265 - Arnhem, N. Plein 39, Tel. 24413
Alle Belastingzaken, ook Invoerrechten en Accijnzen.

Firma Koning en Mooij - Kerkstraat 3, Tel. 258 - Stationsweg 4, Tel. 36 - Bussum
Allopathische en Homoeopathische Geneesmiddelen
Verplegings-artikelen

dat ook een liberaal econoom als Mr. N. G. Pierson zich tegen de scheiding tusschen theoretische en praktische economie verzet heeft, als praktisch onmogelijk, daar deze al te zeer dooreen gevlochten zijn.

Uit hetgeen Mr. Aalberse te 's-Gravenhage zeide, blijkt overtuigend, dat hij ten deze geen andere meening heeft verkondigd dan dertig jaar geleden door hem in het „Katholiek Sociaal Weekblad” verdedigd werd.

Mr. Belinfante heeft dus te vroeg gejuicht.
De aftocht, dien hij meende te zien, blijkt alleen te bestaan in zijn geachte verbeelding!

„Het Centrum” vergist zich; wij hebben de zaak, waarom het gaat, volkomen goed begrepen en laten ons ook door dit stukje niet van de wijs brengen. Veeleer zien wij daarin een handige dekking van den door ons geconstateerden aftocht. Mr. Aalberse verlangde samenwerking tusschen leken en geestelijken op wetenschappelijk gebied, niet in de eerste plaats om aan de leken meer ethisch besef bij te brengen — wij wezen er dadelijk op, dat dit slechts „als een doekje voor het bloeden” door Mr. Aalberse aan zijn opmerking werd toegevoegd — maar om de geestelijken tot het besef te brengen, dat de economie niet mag worden afgeleid uit of ondergeschikt gemaakt worden aan de ethiek en dat het economisch mogelijke niet steeds het ethisch wenschelijke dekt. Men herinnere zich slechts de aanleiding tot de rede van Mr. Aalberse: de katholieke ultra-democraten, de katholieke arbeiders, kwamen er meer en meer toe met een beroep op de katholieke economie de meest overdreven, niet te verwezenlijken eischen te stellen. Daartegen wilde Mr. Aalberse nu opkomen, met een beroep op het feit, dat door vele katholieke geestelijken, op sociaal-economisch terrein de leidslieden van deze katholieke kapitalisme-bestrijders, te zeer uit het oog wordt verloren: ethische wenschelijkheid en economische mogelijkheid zijn twee verschillende zaken. Hoe zou dat mogelijk zijn, indien ethica en economie één waren?

En thans het citaat uit „Het Centrum” van 25 September j.l. Wat daar geschreven werd, diende, gelijk „Het Centrum” zelf uitdrukkelijk zegt, om misverstand te voorkomen. Maar dan moeten wij daaraan uitdrukkelijk toevoegen, dat dit misverstand sinds jaar en dag door de katholieke pers en de katholieke geestelijkheid is verbreid ten aanzien van de opvattingen, door de liberalen ten opzichte van de economie gehuldigd. Wat „Het Centrum” thans geschreven heeft over het verschil tusschen de theoretische en de praktische economie strookt volkomen met het liberale standpunt. Door echter de theoretische en de praktische economie door elkander te hutsen, hebben zoowel Prof. Aengement als Mr. Aalberse vroeger het misverstand gewekt en in stand gehouden, als zou er een specifiek katholieke economie bestaan, die zich daarin van de liberale economie onderscheidde, dat de eerste rekening hield met de ethica, de tweede op louter zelfzucht gebaseerd was.

Wat „Het Centrum” in dit verband omtrent Mr. Pierson zegt, kan ons niet raken. Mr. Pierson verstond onder praktische economie de toepassing der economische regels in concrete gevallen en kon deze dus van de theoretische economie niet losmaken. Prof. Aengement en Mr. Aalberse hebben tot dusver den schijn gewekt, alsof er los van de ethiek van theoretische economie geen sprake kon zijn. Dat heeft Mr. Pierson nooit beweerd. Thans wordt erkend, dat dit een onjuiste voorstelling is geweest. „Om misverstand te voorkomen”, welk misverstand jarenlang door de katholieke voor mannen erin gehamerd is, wordt thans de juiste voorstelling gegeven. Maar daarmee valt het onderscheid tusschen de katholieke en de liberale houding op economisch terrein weg. Tot vervelens toe hebben wij immers in het licht gesteld, dat op het terrein der praktische staatkunde, waar deze zich met economische vraagstukken bezighoudt, de liberalen de naastenliefde evenzeer betrachten als welke andere partij ook; trouwens eveneens op het terrein der particuliere arbeidsverhoudingen zijn de liberale werkgevers — het is door katholieke arbeidersleiders meermalen erkend — nooit de hartelooze egoïsten geweest, die zij volgens de voorstelling, van de zijde der Katholieke theoretici gepropageerd, zouden hebben moeten zijn. Hebben wij dan niet het volste recht, in het licht van dit alles, te constateeren, dat eindelijk en ten langen leste „katholieke economie” zich in vollen aftocht bevindt, ja dat zij van de liberale economie niet langer te onderscheiden is?

***

Nederland en België.

De Memorie van Antwoord inzake de Begrooting van het Departement voor Buitenlandsche Zaken bevat weder een uitvoerige passage aan onze verhouding tot België gewijd, die een optimistischen geest ademt. Aan de mededeeling in de Memorie van Antwoord betreffende de Algemeene Beschouwingen, dat met betrekking tot de oplossing der Nederlandsch-Belgische problemen tusschen 's-Gravenhage en Brussel ononderbroken voeling bestaat en dat dezerzijds het mogelijke wordt gedaan om het gewenschte resultaat te bereiken, wordt thans toegevoegd, dat de Regeering hoopt, dat onderling overleg zal leiden tot het verkrijgen van een grondslag, waarop een nieuwe regeling van de hier bedoelde vraagstukken, tot bevrediging van beide landen, zal kunnen worden opgetrokken. Het zou haar in het landsbelang opricht verheugen, indien deze hoop spoedig in vervulling mocht gaan. De Regeering wijst dan op de nadeelen, verbonden aan een voortduren der in staatkundigen zin ongeregelde verhouding tusschen Nederland en België, in verband met den algemeenen politieke toestand in Europa. Wordt zulks in beide landen in toenemende mate verstaan, dan zal zulks ongetwijfeld de totstandkoming der dezerzijds nagestreefde overeenstemming kunnen bespoedigen. Met nadruk spreekt de Regeering daarbij den wensch uit, dat de gunstige atmosfeer, die mede door de deelneming van Nederland aan het eeuwfeest van België's zelfstandigheid geschapen en door de wijze, waarop Nederland's vertegenwoordigers bij die gelegenheid in België zijn ontvangen, bevorderd is, niet aan deze of gene zijde der grens zal worden vertroebeld door stroomingen, die aan een vriendschappelijke verhouding en een nauwere samenwerking op economisch gebied tusschen Nederland en België in den weg staan of deze tot beider schade mochten willen dwarsboomen.

De Regeering wil dus zeggen: het oogenblik is thans gunstiger dan ooit voor een nieuwe regeling; de onderhandelingen zijn op den goeden weg en bieden uitzicht op een spoedige overeenstemming. Doch laat men dan ook thans alles vermijden, wat daarop storend zou kunnen werken. Welnu,

**NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.**
AMSTERDAM
Agentschappen te Rotterdam en 's-Gravenhage.
Vestigingen in
Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements, Britsch-Indië, China, Japan en Arabië.
ALLE BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT. — KOFFERKLUIS.

onzerzijds zal zeker de Regeering bij haar pogingen om het eens te worden met België over een ook voor ons land bevredigende regeling geen stok tusschen de beenen gestoken worden. Met haar hopen wij, dat zulk een regeling spoedig tot stand moege komen. Voor een nieuw Moerdijkkanaal behoeft daarbij geen vrees te bestaan. Ten allen overvloede zegt de Memorie van Antwoord dienaangaande nog:

De Regeering is er trouwens van overtuigd, dat, gesteld dat zij zelve den aanleg van zoodanig kanaal zou wenschen te bevorderen, dit met het oog op den tegenstand in den lande een ijdel streven zou blijken.

Met genoegen hebben wij tevens uit deze Memorie vernomen, dat de Regeering diligent blijft, waar voor onze belangen gevaar mocht dreigen, met name inzake aftapping van Maaswater door het Albertkanaal, dat van Luik naar Antwerpen wordt aangelegd. Met den heer Krijger, die in de avondvergadering van j.l. Dinsdag, waarin de behandeling der Begrooting van Buitenlandsche Zaken aanving, wellicht ten overvloede aangedrongen heeft op handhaving van de grondslagen van een accoord met België, neergelegd in het Nederlandsch memorandum van 7 Mei 1929, mogen wij dan ook vertrouwen, dat de Regeering ook bij de verdere onderhandelingen over een nieuw verdrag met België geen concessies zal doen, waardoor Nederlandsche belangen schade zouden lijden. In dat vertrouwen wachten wij met belangstelling de resultaten af, waartoe die onderhandelingen zullen leiden, zonder, gelijk bij het debat door de heeren Vliegen en Bongaerts is gedaan, de Regeering tot groeter spoed te willen pressen dan met een behoorlijke behartiging van onze belangen verenigbaar zou zijn.

Bte.

J. C. Helms - Amersfoort - Langestraat 104 - Tel. 286
Lage prijzen **MEUBILEERING** Solied werk

N.V. Distilleerderij Wed. A. v. d. Eelaart
Distillateurs ... Schiedam

Zuider-Apotheek E. Bruining, Amstedijk 124, Amsterdam
Allopathie en Homoeopathie
Verbandstoffen — Ziekenverplegings-artikelen — Minerale wateren

Bureau voor Scheikundig en Microscopisch Onderzoek
Onderzoekingen voor handel en industrie - Expertise en adviezen
Pathologisch onderzoek: urine, bloed, faeces, maaginhoud etc.
Toxicologisch onderzoek - Drinkwater onderzoek - Reagentia voor chemisch, pathologisch en bacteriologisch onderzoek - Vloei-stoffen en indicatoren voor maat-analyse.

Ir. A. W. Vervloet, Apotheker .. Apotheek Dr. Meulenhoff
DIEZERSTRAAT 93 - ZWOLLE - tegenover het Gouvernement

Garage Leeuwendaal - Rijswijk (Z. H.) - Haagweg - Tel. 18754
Luxe verhuur, stalling. — A. P. C. Moter-Spirit, Csso.

N.V. Houtgraaf en Bolsenbroek
Verhuizingen - Transporten
Bergplaats voor inboedels
Geheel centraal verward.
Dr. Dirk Bakkerlaan 8-10 - Bloemendaal - Telefoon 22299

J. Postma, Hengelo, Molensstraat 40, Telefoon 80
Foto-, Projectie- en Kinohandel - Drogerijen - Chemicaliën
Verbandstoffen

Electro-Technisch Sanitair Installatie Bureau Bosschaart .. Delft
Oude Delft 17-19 — Telefoon 283
KOUDE EN WARM WATER DOOR UW GEHEELE HUIS

B. van Raavens voorh. H. L. Houtzager — Delft
Oude Delft 150 — Telefoon 1391
DELFTSCHE BEGRAFENIS ONDERNEMING
Het uitvoeren van begrafenissen in Binnen- en Buitenland

W. A. Groenestein, Soesterweg 89, Amersfoort, Tel. 1257
AMERSFORTIA'S MELKPRODUCTEN — Handel in Melk, Boter, Kaas, Eieren, Gortepap, Karnemelk, Kookroom, Slagroom, Yoghurt — Nette en viuggede bediening
Voor prima waar wordt ingestaan — Hoogst Hygiënische behandeling

Alkmaar

N.V. Nassau Garage, Dir. G. van Wijngaarden, Alkmaar
Telefoon 257 — Nassauplein 7
Luxe verhuur — Reparatie — Stalling garage en boxen
Overland Whippet — Willys Knight

D. G. GRAMER, Fa. H. W. M. RIJKS, Kok en Banketbakker
Alkmaar . Ritsevoort 28 . Telefoon 116
Dagelijksche uitzending van Diners vanaf f1.10 per persoon

Eindhoven

P. Pasch v/h. Siteur, Eindhoven, Nieuwstraat 1
Telefoon 1009
Specialiteit in Vleeschwaren, Comestibles, Boter, Kaas, Eieren
Artikelen voor Hors d'Oeuvre